

Bijlage 4. Erfgoed en Omgevingswet

Wat verandert er met de invoering van de Omgevingswet voor erfgoed?

- Op 1-1-2024 treedt de Omgevingswet in werking. Voorlopig zal gemeente Moerdijk beleidsneutraal overgaan.
- Op dat moment treedt de “Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Moerdijk” in werking. De gecombineerde monumenten- en welstandscommissie wordt de “gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit”.
- Onder de Omgevingswet is vooroverleg nog belangrijker dan voorheen. Hierdoor zal in een eerder stadium dan voorheen de adviescommissie geraadpleegd moeten worden.
- Er wordt een brede definitie van cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving gehanteerd. Het gaat om (gebouwde en aangelegde) monumenten, archeologische monumenten, stads- en dorpsgezichten, cultuurlandschappen en ander cultureel erfgoed – roerend of immaterieel erfgoed – dat via het omgevingsplan aan een specifieke locatie te verbinden is, zoals een haven voor historische schepen of een corsowagenbouwplaats.
- De gemeentelijke structuurvisie wordt vervangen door de omgevingsvisie. In deze visie zijn op hoofdlijnen de kwaliteiten van het grondgebied beschreven en de opgaven, ontwikkelingen, ambities en strategie voor de langere termijn voor bouwwerken, infrastructuur, cultureel erfgoed, bodem, lucht, natuur en andere aspecten van de fysieke leefomgeving. In de omgevingsvisie van Moerdijk is toerisme, recreatie en erfgoed onderdeel van de visie.
- Het omgevingsplan komt in de plaats van het huidige bestemmingsplan en de gemeentelijke verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan. Het aanwijzen van gemeentelijke monumenten gebeurt straks ook in het omgevingsplan.
- In de Omgevingswet is geregeld dat in het geval van archeologische toevalsvondsten van algemeen belang niet alleen de minister van OCW, maar ook de gemeente bodem verstorende werkzaamheden kan stilleggen.
- Het toetsingskader voor een sloopvergunning binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht moet in het omgevingsplan worden opgenomen.
- Vanaf 1-1-2024 ontstaat een specifieke zorgplicht voor rijksmonumenten. Een activiteit hoeft daarbij niet gericht te zijn op een rijksmonument. Het is voldoende dat een activiteit in de fysieke leefomgeving effect heeft op dat rijksmonument. Een voorbeeld hiervan is het bouwen van een tunnel, waardoor een rijksmonument kan verzakken. Initiatiefnemers moeten voldoende maatregelen treffen om beschadiging of vernieling van een rijksmonument te voorkomen.
- Nieuwe beoordelingsregels voor rijksmonumenten in Besluit kwaliteit Leefomgeving (BKL).
- Het Erfgoedregister gaat alleen nog maar immaterieel erfgoed en cultuurgoederen bevatten. Zie onderdeel begrippenkader Omgevingsplan.